Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____

   (Name) _____

2. (Signature) _____

   (Name) _____

Roll No. | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. _____

(In words)

Test Booklet No.

J—3709

PAPER—III

GUJARATI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**

GUJARATI

ગુજરાતી

PAPER – III

પ્રશ્નપત્ર – III

NOTE: **This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.**

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્ર બસો **(200)** ગુણનું છે અને એમાં ચાર **(4)** વિભાગો છે. આ વિભાગોના પ્રશ્નોના ઉત્તર વિદ્યાર્થિઓએ એમાં આપેલી સૂચનાઓ અનુસાર આપવા.

SECTION - I

વિભાગ - I

Note : This section contains five (5) questions based on the following poem. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks. **(5x5=25 marks)**

સૂચના : આ વિભાગમાં નીચે લખેલા કાવ્ય પર આધારિત પાંચ (5) પ્રશ્ન છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ત્રીસ (30) શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના પાંચ (5) ગુણ છે.

(5x5=25 ગુણ)

તમે તે પ્રત્યૂષે પરહરી ગયા નાથ! અહીંથી
પથારી છાંડીને પથિક, અરધા સ્વપ્ન સરખા,
અને હું તો સ્વપ્ને સ્થગિત, અધઘેને હું પછીયે
તમોને ક્યાં સુધી રહી સઘન સેવંતી પડખે...
તમે તે રાત્રે જે રીતથી રતિના ગૂઢ ગહને
પ્રવેશ્યા પાતાળોમહીં સકલ અસ્તિત્વ મુજનાઃ
ગર્યું જાણે સ્વાતિ સુખદ અમીનું બુંદ છીપમાં,
હજી આનંદે તે વીજપુલકની ન કળ વળે,
હવે વ્હાલા, હું તો નવરી જ નથી ને ક્ષણ પણઃ
ન દ્‌હાડે કે રાતે, દિનભર ગૂંથું ઊન-ઝબલું
અખંડે અંઢેલી ઘરની ભીંત, અર્ધેરી ઊંઘમાં
ગૂંથું છું રાતોમાં પુલકનું ઝીણું કોઇ સપનું,
અને સાથે વ્હાલા! ભીતર ગૂંથું છું બાળક તમ
તમારી રેખાઓ લઇ લઇ, કંઇ ભેળવી મમ.

- ઉશનસ્

1. કાવ્યમાં દિવસના ક્યા સમયખંડની વાત કરવામાં આવી છે?

2. પતિના ગયા પછીની નાયિકાની મનઃસ્થિતિ દર્શાવો.

3. કવિએ મિલનનો આનંદ ક્યા શબ્દોમાં વર્ણવ્યો છે?

4. કાવ્યમાં કાવ્યનાયિકાને કઇ રીતે સમય પસાર કરતી દર્શાવાઇ છે?

5. પ્રસ્તુત કાવ્યનો પ્રકાર અને છંદ ઓળખાવી કાવ્યને ઉચિત શીર્ષક આપો.

SECTION - II / વિભાગ - II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks. **(5x15=75 marks)**

સૂચના : આ વિભાગમાં પાંચ-પાંચ (5-5) ગુણના પંદર (15) પ્રશ્ન છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ત્રીસ (30) શબ્દોમાં અપેક્ષિત છે. **(5x15=75 ગુણ)**

6. સાધારણીકરણ વ્યાપારની સમજૂતી આપો.

7. જગન્નાથે દર્શાવેલા કાવ્યના પ્રકારો ઓળખાવો.

8. કાવ્યના પ્રયોજનો જણાવો.

9. પ્લેટોએ કવિતાને અનુકરણનું અનુકરણ શા માટે કહી છે?

10. ઉદાત્તતાના પાંચ સ્રોત જણાવો.

11. પ્રતીકવાદની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

12. નવ્યવિવેચનની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

13. વિવેચકની સજ્જતા વિશેનાં નવલરામનાં મંતવ્યો દર્શાવો.

14. ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળાની ભાષામૂલક વિવેચનાનો પરિચય આપો.

15. સાહિત્યિક સંશોધન અંગેનો જયંત કોઠારીનો અભિગમ જણાવો.

16. 'મહાભારત'માંથી પ્રગટતું નારીદર્શન સ્ફુટ કરો.

17. 'સ્વર્ગેર નીચેર માનુષ' નો અંત ચર્ચો.

18. 'સંસ્કાર'માંથી પ્રગટ થતું તત્કાલીન સમાજદર્શન આલેખો.

19. 'ધ આઉટ સાઇડર' શીર્ષકની ચર્ચા કરો.

20. 'માદામ બોવરી'માંથી પ્રતિબિંબિત થતું નારીજીવન જણાવો.

SECTION - III

વિભાગ - III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં પાંચ (5) પ્રશ્ન અભ્યાસક્રમના દરેક વિકલ્પમાંથી આપવામાં આવ્યા છે. વિદ્યાર્થીએ કોઇ પણ એક વિકલ્પ પસંદ કરીને તેમાં પૂછવામાં આવેલા પાંચેપાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવા. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે બસો (200) શબ્દોમાં આપવો.

(12x5=60 ગુણ)

વિકલ્પ - I

21. પન્નાલાલ પટેલના સાહિત્યિક પ્રદાનને મૂલવો.

22. મધ્યકાલીન પ્રેમલક્ષણા ભક્તિકવિતાનો પરિચય કરાવો.

23. તુલનાત્મક સાહિત્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

24. મધ્યકાલીન સાહિત્યિક સંશોધનની સમસ્યાઓ જણાવો

25. આધુનિકતાના લક્ષણો દર્શાવો.

અથવા

વિકલ્પ - II

21. સુરેશ જોષીના સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો.

22. મધ્યકાલીન આખ્યાન અને પદ્યવાર્તાની તુલના કરો.

23. લોકકથામાં કથાઘટક (Motif) નું મહત્ત્વ દર્શાવો.

24. આધુનિક ગુજરાતી એકાંકીનો પરિચય આપો.

25. 'ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી' માં યુદ્ધ અને શાંતિનું દ્વન્દ્વ આલેખો.

અથવા

વિકલ્પ - III

21. ક.મા. મુનશીની નવલકથાઓની વિશેષતાઓ જણાવો.

22. 'વસંતવિલાસ'નું ફાગુકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

23. રસ ચર્વણાની પ્રક્રિયા વિશેનો ભટ્ટ નાયકનો મત સ્પષ્ટ કરો.

24. મેથ્યુ આર્નોલ્ડની સાહિત્યવિચારણા જણાવો.

25. લઘુનવલની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.

અથવા

વિકલ્પ - IV

21. ઝવેરચંદ મેઘાણીના સાહિત્યિક પ્રદાનને મૂલવો.

22. અખાની કવિતામાં પ્રતિબિંબિત થતો સમાજ આલેખો.

23. અભિજાત સાહિત્ય અને લોકસાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

24. વસ્તુગત સહસંબંધક અંગેનો ટી.એસ. એલિયટનો ખ્યાલ જણાવો.

25. આધુનિકતા અને પ્રયોગશીલતાનો સંબંધ દર્શાવો.

અથવા

વિકલ્પ - V

21. રમેશ પારેખની કવિપ્રતિભાને મૂલવો.

22. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓનું પ્રદાન દર્શાવો.

23. જય શંકર પ્રસાદ અને કનૈયાલાલ મુનશી કૃત 'ધ્રુવસ્વામિની દેવી'ની તુલના કરો.

24. સુરેશ જોષીની વાર્તાકલાનો સદૃષ્ટાંત પરિચય આપો.

25. આધુનિકોત્તર નવલકથાઓમાં પ્રગટ થતી દલિત ચેતના વર્ણવો.

SECTION - IV
વિભાગ - IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any one of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં ચાળીસ (40) ગુણનો એક નિબંધાત્મક પ્રશ્ન છે. નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ એક ઉપર આશરે એક હજાર (1000) શબ્દોમાં ઉત્તર આપો.

(40x1=40 ગુણ)

26. કોઈ પણ એક વિશે આશરે 1000 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.

(i) સાહિત્ય અને સમાજ

(ii) સાઠોત્તરી ગુજરાતી નિબંધ

(iii) સર્જન, ભાવન અને વિવેચન

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) .....

(in figures) .....

Signature & Name of the Coordinator .....

(Evaluation) Date .....